

فهرست

.....	۸۲
.....	۰۲
.....	۵۲
.....	۶۵
.....	۶۵
.....	۹۵
.....	۶۵
.....	۶۹
.....	۵۹
.....	۷۹
.....	۶۹
.....	۶۷
.....	۶۷
.....	۲۸
.....	۵۶
.....	۱۱
.....	پیش‌گفتار
.....	مقدمه
.....	۱۵
.....	۱۷
.....	۱۸
.....	۲۰
.....	۲۲
.....	۲۳
.....	۲۶
.....	۲۸
.....	۳۱
.....	۳۲
.....	۳۵
.....	۳۶

۳۸	مستوران حق
۴۰	نسبت ماه و آفتاب
۴۵	داستان شمس تبریز در رباب‌نامه
۵۱	اهمیت مباحث تعلیمی ابتدائیه
۵۳	اقتباس‌ها از مقالات شمس
۵۶	جوانی‌های سلطان‌ولد
۵۹	سلطان‌ولد در رکاب شمس تبریز
۶۲	فاطمه‌خاتون همسر سلطان‌ولد
۶۵	ولد در خلافت صلاح‌الدین و حسام‌الدین
۶۷	سلطان‌ولد بر مسند ارشاد
۶۹	برزخ میان رواداری و بی‌بندوباری
۷۲	لغزشگاه مریدبازی
۷۹	ولد و شعرسرای به ترکی و یونانی
۸۲	قصه شمس و مولانا در انتهای نامه
۹۵	پانوشت‌ها

۱۰۱	۱ سلطان‌العلماء بهاء‌الدین ولد پدر مولانا
۱۱۳	۲ سید برهان‌الدین محقق ترمذی
۱۲۲	۳ شمس‌الحق محمد بن ملکداد تبریزی
۱۹۳	۴ صلاح‌الدین زرکوب
۲۲۹	۵ حسام‌الدین چلبی
۲۶۳	۶ کریم‌الدین بکتّمُر
۲۶۷	۷ سلطان‌ولد
۲۷۳	واژگان و عبارات
۳۰۳	نمایه

ارموی (خلیفه‌های مولانا) در جاهای مختلف از *ابتدائنامه* (نخستین دفتر از مثنوی‌های سه‌گانه سلطان ولد) آمده است. اجزای گزارش که یک جا جمع شود تقریباً یک دهم مجموع *ابتدائنامه* را تشکیل می‌دهد. هر پژوهشگری که خواهان تحقیق در احوال مولانا باشد باید کار خود را با این گزارش آغاز کند. همچنان‌که نماز بی‌الحمد نمی‌شود هیچ کار جدی درباره مولانا بدون دقت و تأمل در زیر و بم گزارش سلطان ولد میسر نیست.

آنچه ما در این دفتر کرده‌ایم ارائه خدمتی به اهل تحقیق است بدین شرح که اولاً اجزای پراکنده گزارش را از جاهای مختلف *ابتدائنامه* گرد آورده و آن را برحسب ترتیب تاریخی مرتب ساخته و سامان داده‌ایم. ثانیاً حاصل تبتعات خود درباره سلطان ولد و شخصیت و آثار وی را در گفتاری که به دنبال این یادداشت می‌آید بر صاحب‌نظران عرضه کرده‌ایم. سلطان ولد علاوه بر *ابتدائنامه* در دو مثنوی دیگر خود — *رباب‌نامه* و *انتھانامه* — نیز مطالبی درباره شمس و مولانا دارد. ما آن مطالب را هم از آن دو کتاب استخراج کرده و در ضمن گفتار خود آورده‌ایم تا خوانندگان نسخه جامع و کامل همه روایت‌های سلطان ولد را از این داستان شگفت در دسترس داشته باشند. در واژه‌نامه پایان کتاب هم عبارت‌های عربی و کلمه‌های ناآشنا را با ارجاع به شماره صفحات متن معنی کرده‌ایم تا فایده کتاب محصور به اهل تحقیق نباشد و عامه خوانندگان نیز از آن بهره‌مند گردند. مرحوم جلال‌الدین همائی که از پیشگامان مولوی پژوهی در عصر ما بود *ابتدائنامه*ی سلطان ولد را به سال ۱۳۱۵ زیر عنوان *ولدنامه* از روی دو نسخه خطی که در دست داشت به چاپ رسانید.

نسخه‌های کهن‌تر دیگری از این کتاب موجود است که تجدید نظر در چاپ آن مرحوم و انتشار متن مصحح متقن‌تری را ایجاب می‌کند لیکن در حال حاضر طالبان آن کتاب را به همان چاپ شادروان همائی که یک بار دیگر هم در سال ۱۳۷۶ تجدید شده است حواله می‌دهیم.